

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

Minister van Ontwikkelingssamenwerking
de heer Drs. A.G. Koenders
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

telefoon 070-312 92 45
fax 070-312 92 33

e-mail griffier@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 26 mei 2009
kenmerk 144144u

Geachte minister Koenders ,

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) heeft in haar vergadering van dinsdag 26 mei gesproken over de Europese mededeling inzake de EU-strategie ter beperking van het risico op rampen in ontwikkelingslanden (COM(2009)84) en het BNC-fiche van de regering over deze Europese mededeling. De commissie verzoekt u antwoord te geven op de onderstaande vragen.

Waaruit blijkt dat ontwikkelingslanden behoefte hebben aan de geboden ondersteuning op het gebied van rampenrisicovermindering? Los van nut en noodzaak komt de Europese Mededeling nogal top-down over. Een duidelijk verzoek vanuit ontwikkelingslanden zou het onderwerp een stuk relevanter maken. Bestaat zo'n verzoek? Zo ja, is dat verzoek aan de Europese Commissie gericht? Elders wordt voorgesteld "steun te bieden aan ontwikkelingssamenwerking om rampenrisicovermindering een nationale en lokale prioriteit te maken en de institutionele basis hiervoor te versterken". Sinds wanneer bepaalt de Europese Commissie wat op nationale en lokale schaal prioriteit moet krijgen in ontwikkelingslanden? Bovendien, als iets prioriteit krijgt in landen met lage nationale budgetten moet iets anders afvallen als prioriteit. Heeft de Europese Commissie aangegeven waar hierbij aan gedacht wordt?

Het begrip 'ramp' wordt niet duidelijk gedefinieerd. Het BNC-fiche doet sterk vermoeden dat het hier slechts om klimaatverandering gaat (terwijl de Europese Mededeling zelf breder lijkt in te zetten). Klimaatverandering is een geleidelijk proces, terwijl een ramp altijd samenhangt met een plotselinge gebeurtenis met catastrofale effecten, zoals een droogte of een overstroming. Met andere woorden: twee tijdsdimensies lijken hier door elkaar te worden gehaald. Kan de regering hier enige verheldering bieden?

De 5 prioriteiten voor verdere actie zoals gemeld in het BNC-fiche hebben allen betrekking op verhoogde paraatheid en niet op het verhogen van responscapaciteit nadat een ramp zich heeft voltrokken. Is dat werkelijk de bedoeling? Het verlagen van risico's op rampen heeft veel meer dimensies dan geschetst in het BNC fiche. Het gaat hier om hazards waaronder vallen: droogte, overstromingen, sprinkhanenplagen, aardbevingen, modderstromen, vulkanisme e.d. Voor mensen die in gevoelige regio's wonen gelden bepaalde vulnerabiliteiten: honger, vernietiging van

datum 26 mei 2009

kenmerk 1441425u

blad 2

eigendom, gebrek aan drinkwater, ziekte en ontbering, verlies aan levens e.d. Een goed rampenplan kijkt zowel naar het verminderen van hazards als van vulnerabilities, die tezamen het risico op een ramp en het effect van de ramp verlagen. Waarom is een dergelijke benadering niet terug te lezen in het BNC fiche en de Europese Mededeling? Tenslotte: lijkt het onderwerp van de Europese Mededeling niet geheel op de weg van de VN te liggen, met name WFP en UN-HCR?

Paragraaf 2 stelt "De voorgestelde strategie bouwt voort op beleid en activiteiten die reeds door de Commissie en de lidstaten worden ondernomen.." Paragraaf 3 stelt "De mededeling zal ertoe bijdragen dat zowel de lidstaten als de Commissie meer aandacht zullen geven...". Elders staat echter "Ontwikkelingssamenwerking is primair een bevoegdheid van de lidstaten." Het BNC fiche spreekt zichzelf tegen op het gebied van subsidiariteit. Met andere woorden: het wordt nergens duidelijk waarom de inzet van de Europese Commissie hier noodzakelijk is en meerwaarde biedt boven inspanningen van lidstaten (en de VN). Kan de regering dit toelichten?

De Europese Commissie stelt voor "rampenrisicovermindering beter te integreren in het beleid van de Commissie en de lidstaten en in bestaande programma's en projecten". Waaruit blijkt dat de lidstaten hierop zitten te wachten, en om welke programma's en projecten gaat het hier? Hoe denkt de Europese Commissie de beoogde integratie te realiseren en waar bestaat precies de integratie uit? De Commissie meent dat "meer aandacht geven aan rampenrisicovermindering in het ontwikkelingsbeleid...naar verwachting ook op internationale schaal effect en daardoor meerwaarde ten opzicht van nationaal beleid" zal hebben. Waarop berust deze verwachting, over welk effect praat men en waarin zit de meerwaarde ten opzichte van nationaal beleid?

De Nederlandse regering zal "binnen het nationale budget voor ontwikkelingssamenwerking de mogelijkheid bezien voor beleidsintensivering op het gebied van rampenrisicovermindering". Wat valt er concreet te verwachten? Het Nederlandse beleid is immers reeds uitvoerig neergelegd in "Een zaak van iedereen" en daar van afgeleide documenten. En waarom zou Nederland intensiveren wanneer de Commissie dat ook al doet? Waar zit dan nog de subsidiariteit?

De commissie ziet de antwoorden van de regering met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Mr. G.J. de Graaf

Voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking.